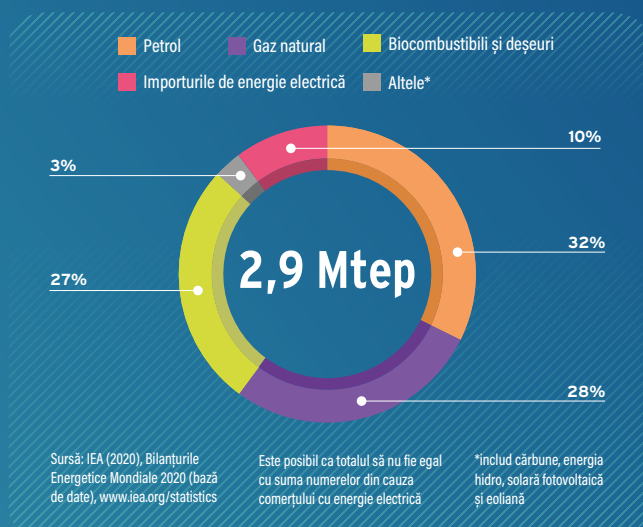

EU4ENERGY: REPUBLICA MOLDOVA

TEU4Energy lucrează cu Republica Moldova din 2016, contribuind la consolidarea cadrului legislativ și normativ, îmbunătățind calitatea datelor și statisticilor și sprijinind elaborarea de politici în baza dovezilor. Cu ajutorul Agenției Internaționale pentru Energie și a Secretariatului Comunității Energetice, s-au înregistrat progrese semnificative în direcția elaborării de politici puternice, a legislației și a statisticilor care vor pune bazele securității energetice a Moldovei, a energiei durabile și a piețelor energetice în anii următori.

MIXUL ENERGETIC AL MOLDOVEI

TOTAL APROVIZIONARECU ENERGIE (TES) 2018

DATE CHEIE¹ 2019

Populația	3.55	milioane
Produsul intern brut (PIB)	24.44	miliarde USD (prețurile anului 2015 și PPC)
Total aprovizionare cu energie (TES) / PIB	0.121	tep per mie USD (prețurile anului 2015 și PPC)
TES / populație	0.831	tep pe cap de locuitor
Pondere surselor regenerabile de energie în producția de energie electrică	10.2	%

Source: IEA (2020), World Energy Balances 2020 (database), www.iea.org/statistics.

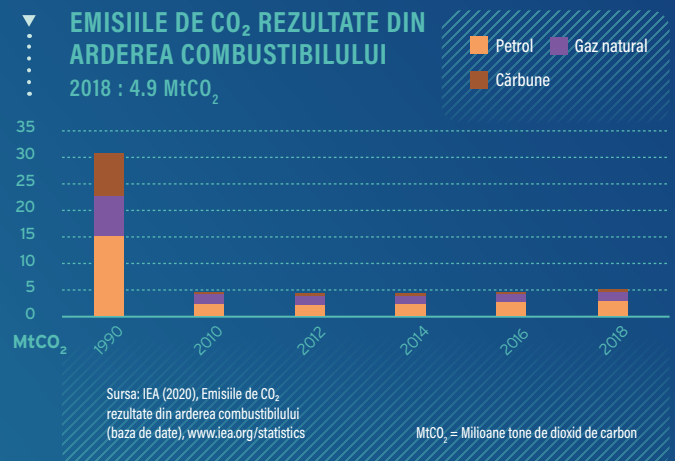
toe = tonnes of oil-equivalent

¹ Sursa datelor pentru tabel și diagrame: Agenția Internațională pentru Energie

Note: Datele pentru raioanele de pe malul stâng al râului Nistru și municipiul Bender sunt excluse. În plus, electricitatea achiziționată de Molddelectrica de la centrala electrică de la Cucuruzan este tratată statistic ca importuri.

EMISIILE DE CO₂ ÎN MOLDOVA

EMISIILE DE CO₂ REZULTATE DIN ARDEREA COMBUSTIBILULUI 2018 : 4.9 MtCO₂

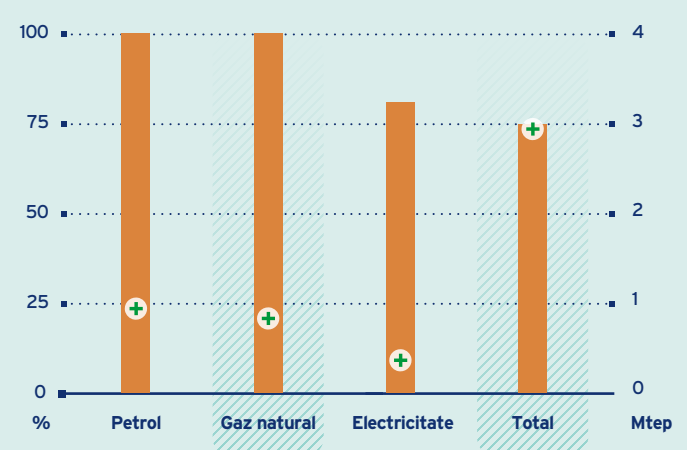
SECURITATEA ENERGETICĂ

În 2020, EU4Energy a realizat o Evaluare Inter Pares a Politicii Energetice a Republicii Moldova, analizând politica energetică și oferind recomandări în măsura în care țara intenționează să asigure un viitor energetic mai sigur, mai durabil și mai accesibil. Aceste recomandări vor permite Guvernului Republicii Moldova să își consolideze în continuare strategia energetică pe termen lung și să abordeze provocările pe măsură ce țara își continuă transformarea sectorului energetic.

PIAȚA GAZELOR NATURALE

Legea Moldovei cu privire la Gazele Naturale transpune principiul accesului terților la rețelele de transport și distribuție și alte prevederi ale celui de-al Treilea Pachet Energetic al UE, înființând o piață competitivă a gazelor naturale. EU4Energy a sprijinit Moldova în elaborarea metodologiei de calcul a tarifelor la gazele naturale și a unui număr de coduri de rețea, inclusiv cele pentru transportul și distribuția gazelor naturale, care au fost de asemenea adoptate. Codurile de rețea asigură o piață funcțională a gazelor naturale, care permite consumatorilor să beneficieze de prețuri competitive. O piață competitivă a gazelor naturale va atrage la rândul său investiții și va asigura o aprovizionare stabilă cu gaze naturale a consumatorilor.

DEPENDENȚA DE IMPORTURI FAȚĂ DE CONSUM 2018

Sursă: IEA (2020), Bilanțurile Energetice Mondiale 2020 (bază de date), www.iea.org/statistics.

* Dependența de importuri este calculată prin comerțul net față de aprovizionarea totală cu energie (TES) (suma producției interne și importurile de energie electrică)

** Consumul măsurat prin TES (suma producției interne și a importurilor de energie electrică)

PIEȚELE ENERGETICE

PIAȚA ENERGIEI ELECTRICE

Disponând de legislație primară pentru o piață competitivă a energiei electrice, autoritățile moldovenești, cu sprijinul EU4Energy, au elaborat o serie de acte legislative secundare necesare pentru punerea în aplicare a reformei, inclusiv normele pieței angro de energie electrică, metodologia de calcul a tarifelor pentru operatorul pieței de energie electrică al țării și o serie de coduri de rețea care au fost deja adoptate. Normele pieței angro de energie electrică vor asigura un mediu comercial transparent și securitatea aprovizionării cu energie electrică în beneficiul consumatorilor. EU4Energy a elaborat, de asemenea, o Foaie de Parcurș de Integrare în Sistem a Politicii privind Sursele Regenerabile de Energie pentru Moldova, examinând contextul actual și stabilind o viziune pentru piața și infrastructura de energie electrică ale țării. Cetățenii vor beneficia de o piață a energiei electrice mai competitivă și mai curată.

GENERAREA DE ENERGIE ELECTRICĂ

2019

Sursă: IEA (2020), Bilanțurile Energetice Mondiale 2020 (bază de date), www.iea.org/statistics

Datelor din 2019 sunt provizorii
TWh = Terawatt-ora

*include bioenergie, energie solară fotovoltaică și petrol

1,0 TWh

EFICIENȚA ENERGETICĂ

EFICIENȚA ENERGETICĂ

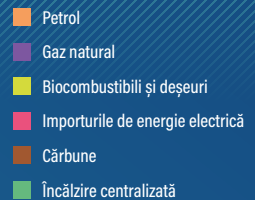
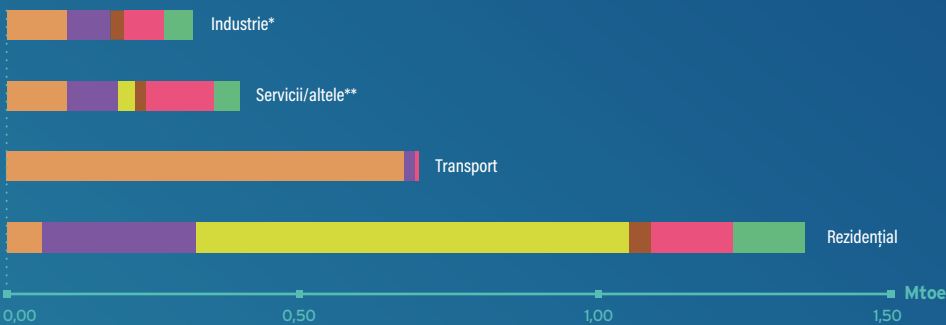
Cu sprijinul EU4Energy, Moldova a pregătit o serie de acte legislative secundare, care sunt necesare pentru implementarea Legii privind Performanța Energetică a Clădirilor. Legislația va sprijini certificarea performanței energetice și construirea clădirilor eficiente din punct de vedere energetic și ar trebui să rezulte în facturi mai mici la energie și taxe mai mici de întreținere a clădirilor pentru cetățeni, pe măsură ce scade consumul de energie al clădirilor. La rândul său, acest lucru va contribui la reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră ale țării.

De asemenea, Moldova a adoptat Legea privind Eficiența Energetică, care a transpus Directiva 2012/27/UE.

EU4Energy a lucrat îndeaproape cu Biroul Național de Statistică al Moldovei pentru a îmbunătăți calitatea și consistența colectării datelor sale energetice, extinzând totodată amploarea datelor sale. Drept urmare, cele mai recente date sunt acum diseminat prin baza de date electronică, infografice și comunicate de presă. Cetățenii și investitorii vor beneficia de date mai transparente și de calitate mai înaltă.

CONSUM FINAL TOTAL

2018

* include utilizarea non-energetică

** includ serviciile comerciale și publice, agricultura, silvicultura și consumul nespecificat

Sursă: IEA (2020), Bilanțurile Energetice Mondiale 2020 (bază de date)
www.iea.org/statistics

REDUCEREA EMISIILOR DE CARBON ȘI DE ALT TIP

Moldova a ratificat Acordul de la Paris în iunie 2017. În martie 2020, Moldova și-a prezentat NDC revizuit la UNFCCC, a patra țară din lume care a făcut acest lucru. Prin acest al doilea NDC, țara și-a majorat țintele și s-a angajat să reducă necondiționat emisiile de gaze cu efect de seră cu 70% și până la 88% sub nivelul său din 1990 până în 2030, primind în același timp asistență tehnică, financiară și tehnologică din partea comunității internaționale. Cu sprijinul EU4Energy, Moldova a elaborat un regulament care limitează emisiile în aer de anumiți poluanți provenind de la instalații de ardere de dimensiuni mari, contribuind astfel la îmbunătățirea calității aerului din țară.

Acest pliant a fost produs cu asistența financiară a Uniunii Europene și face parte din programul EU4Energy. El reflectă punctele de vedere ale Secretariatului Agenției Internaționale pentru Energie (AIE), dar nu le reflectă neapărat pe cele ale țărilor membre individuale ale AIE sau ale Uniunii Europene. AIE nu face nicio declarație și nu oferă nicio garanție, expresă sau implicită, în ceea ce privește conținutul pliantului (inclusiv integralitatea sau exactitatea acestuia) și nu va fi responsabilă pentru nicio utilizare sau recurgere la pliant.